

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/13

KARAR NO : 1985/73

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarının içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Durmuş Şahin, Ziya Akdeniz

O L A Y : 1- 19.7.1977 günü Esentepe Mahallesi Gümüşhaneliler Kahvesinde görüş ayrılığı sebebiyle kızarak taşıdığı ve mahiyeti anlaşılamayan bıçakla sanık Durmuş Şahin'in mağduru kasığından vurarak öldürmek kastı ile bıçakladığı iddiası ile İskenderun C. Savcılığınca 22.7.1977 günlü, 1977/1235 esas sayılı iddianamede eylemine uyan TCK.nun 448. maddesi uyarınca cezalandırılması istenerek kamu davası açılmıştır.

2- 19.7.1977 günü olay sırasında İskenderun Demir-Çelik işletmesinde çalıştığı anlaşılan Ziya Akdeniz'in, Esentepe Mahallesine gitmekte iken, bazı sendikal anlaşmazlıklar sebebiyle tanımadığı bir gurubun saldırısına uğrayıp yaralandığı, daha sonra da evine gidip olay anında kullandığı elde edilemeyen bıçağı alarak Gümüşhaneliler Kahvesine gittiği, sanığın orada bulunan kişilerden biraz önce meydana gelen olay failinin maktül İbrahim İflâzi olduğunu öğrendiği, bu nedenle de yalnız kaldığını gördüğü bir sırada ona vurarak yaralamak suretiyle ölümüne neden olduğu iddiaları ile İskenderun C. Savcılığınca düzenlenen 23.7.1979 günlü, 1977/1235 esas sayılı ek iddianame ile eylemine uyan TCK.nun 448. maddesi uyarınca cezalandırılması istenerek hakkında kamu davası açılmıştır.

İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi; 8.5.1980 günü, 1977/124 esas, 1980/71 karar sayı ile; olayın görüş ayrılığından kaynaklandığı, siyasal ve ideolojik amaçlı bu suçlara bakmanın mahkemenin görevi dışında olup, 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri uyarınca sıkıyönetim askerî mahkemesinin görevine girdiği,

Adana-İçel İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesi; 11.11.1980 günü, 1980/1124-844 sayı ile; atılı suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermediği,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olmasına rağmen, dosya kendisine gönderilen İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi tekrar esasına kaydederek oluşan uyumsuzluk, Uyumsuzluk Mahkemesince giderilmeden uzunca bir süre davaya devam etmiş, daha sonra 30.10.1984 günü, 1981/32 esas, 1984/142 karar sayı ile; CMUK.

nun 253. maddesi gereğince muhakemenin durmasına karar vererek olumsuz görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için dava dosyasını Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmek üzere İskenderun C. Savcılığına tevdi etmiştir.

İskenderun C. Savcılığının 3.1.1985 günlü, 1977/1235 esas sayılı müzekkerei ekinde, C. Başsavcılığına gönderilen dava dosyası, Başsavcılığın 16.1.1985 günlü, 189 sayılı yazısı ekinde, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığında, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A.Mazhar Akman, Cezmi Elgin, Necati Karakış, ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 22.4.1985 günlü, toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Dinçer Özbilgin ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, tüm yurttta 12.9.1980 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan çok önce 19.7.1977 de İskenderun'da işlenmiştir.

Olay, 19.7.1977 günü, saat 18.00 sıralarında İskenderun'da bulunan Esenler Kahvesindeniki kişinin ellerinde bulunan Halkın Kurtuluşu, Halkın Sesi ve Halkın Birliği adlı gazeteleri satmak üzere Gümüşhaneliler kahvesine gelmeleri, halkın tepkisi ile karşılaşmaları üzerine Esenler Kahvesine kaçan sol görüşlü gurupla Gümüşhaneliler Kahvesinde bulunan karşı görüşteki gurup arasında karşılıklı kavga ve taş atma biçiminde gelişen olayın emniyetçe bastırılması, aynı gün saat 23.00 sıralarında Esenler Kahvesini işleten sol görüşlü İbrahim İflâzi'nin kahvesini kapatmak için kapıya yaklaştığı sırada sanıklar tarafından bıçaklanarak ölümüne neden olunmasından ibarettir.

İncelenen dosya içeriğine göre, olayın sağ ve sol görüşlü kişiler arasında ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığı ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu dosyada yer alan sanık, tanık anlatımları ve diğer belgelerle belirlenmektedir.

Sanıklardan Ziya Akdeniz'in dosyada yer alan Çelik-İş Sendikası delegesi olduğu biçimindeki anlatımı gözönüne alınarak, adı geçen suç tarihi ve öncesinde Misk veya Misk'e bağlı sendikalara üye olup olmadığı yolundaki İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğüne yazılan 23.3.1985 günlü, 1985/13 sayılı yazımıza verilen 11.4.1985 günlü, 147-372 sayılı cevap yazısından; sanığın Misk veya Misk'e bağlı sendikalarda üye veya yönetici olduğuna dair herhangi bir kayda rastlanmadığının belirtilmesi karşı-

sında suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süreden önce işlenmesi, 13/b de yer alan organik ve örgütsel ortak ve genel amaç bağlantısı koşulunun olayda gerçekleşmemesi nedeniyle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi'nin 8.5.1980 günlü, esas 1977/124, karar 1980/71 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 22.4.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

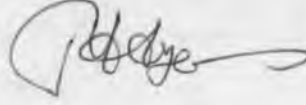
Başkan

Servet Tüzün

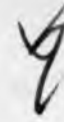
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye ✓ 2

Mebrure Gözdemir

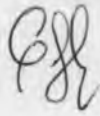
Üye

A. Mazhar Akman

Üye

Cezmi Elgin

Üye

Necati Karakış

Üye

Muammer Aksüt

i/ç